

Főtisztelendő Atyák!

A közigazgatási élet igen tisztelt képviselői!

Kedves Testvérek!

Összejöttünk, hogy liturgikus keretek között megemlékezzünk gr. Esterházy János életéről. Vele kapcsolatban a legelső kérdésünk az, hogy ki volt. Jézus tanítványai is érdeklődtek Jézus személye iránt, mivel választ akartak kapni arra kérdésre, hogy kicsoda ő: próféta, rabbi vagy netán a messiás? A kérdés lényegében az, hogy miben van az ő én azonossága, azaz mai kifejezéssel élve identitása. Jézus személyét többféleképpen határozhatjuk meg. Ő valóban tanító volt, sőt csodatételeket is művelt, melyek szavait hitelesítették. Voltak, akik prófétának tartották őt, és valóban az is volt. Az a válasz, amelyet Jézus magára vonatkozóan elfogadott, Márk evangéliumának megfogalmazása szerint Péter ajkáról így hangzott: „A messiás vagy.” (Mk 8,29) Jézus legbensőbb világát az Atyával való kapcsolata határozta meg. Főként Szent János evangélista emlegeti nagyon sokat, hogy ő az Atyában van, az Atya pedig őbenne. „Legyenek mindnyájan egyek. Amint te Atyám bennem vagy s én őbennük.” (Jn 17,21) Küldetése nem más, mint az Atya akaratának a teljesítése. Tudjuk jól, hogy mindez a kereszt vállalását is jelentette. „Atyám, ha akarod, kerüljön el ez a kehely. De ne az én akaratom teljesüljön, hanem a tiéd.” (Lk 22,42) Jézus szenvedésével kapcsolatban emlékezetünkbe idézhetjük Kaifás főpap szavait: „Nem fogjátok fel, hogy jobb, ha egy ember hal meg a népért, mintsem, hogy az egész nép elpusztuljon.” (Jn 11,50) Ezek a szavak félelmetesen ráillenek Esterházy Jánosra is.

Ki volt Esterházy János? Erre is többféleképpen válaszolhatunk, mivel egy ember többféle szerepet is betölt élete folyamán. Származása szerint az arisztokráciához tartozott, hiszen gróf volt. Részt vett a politikai életben, ezért nyugodtan mondhatjuk, hogy politikus volt. Valószínűleg ezen kívül még többféle elfoglaltsága, szerepe volt életének egy-egy szakaszában. Többek között családapai hivatását is teljesítette, mivel házas ember volt. Az ő legmélyebb én azonossága azonban mégis az volt, hogy ő egy keresztény ember, aki Krisztus követségében jár. Ezért

keresztény hitétől, vallásos életétől nem választható el sem a házaselete, sem a politikai vagy egyéb más tevékenysége. A magyar arisztokrácia hitében elkötelezett tagjainak sokaknak egyháztámogató, szociális és hazafias tevékenysége egyaránt volt. Legtöbbször a második világháborúval kapcsolatos események során és utána is saját vallásukban elkötelezettek maradtak. Ez a politikai rendszerváltás idején segítségükre volt a vagyonvesztés vagy a társadalomból kirekesztettség elviselésére.

Keresztény elkötelezettségének bizonyítására kellő alkalom kínálkozott egész életében. Ennek egyik legnagyobb bizonyossága volt a zsidók védelme, de saját népét is védelmezte, és nem zárkózott el a szlovák nép szolgálatától sem. Keresztény hitének legnagyobb, Jézus mellett való tanúságtétele mégis szenvedésének elfogadása volt. Megpróbáltatásai idején, börtönévei alatt Jézushoz fordult, aki önmagát áldozta fel értünk. Vigasztalása volt Jézus keresztútjának lélekben való végigkísérése. Súlyos kínjai közepette ebben találta meg lelki megnyugvását. Jézus szenvedésének egyes elemei is jelen voltak életében. Meghurcoltatása, megalázó kihallgatása, börtönévei, elhagyatottsága, súlyos betegsége, mind a szenvedő Jézussal való egyre mélyebb kapcsolathoz vezették őt. Személyében Isten akaratának elfogadását élte meg. Kaifás szavai Jézusra vonatkoztak: Jobb, ha egy ember hal meg a népért... Esterházy János a népért halt meg, és ezzel mások életét mentette. Nagyon jól tudta, hogy a magunkról való lemondás és másokért való élet bizonyos körülmények között a szenvedés elfogadását is jelenti, mely egyben a megváltás misztériumának átélését is jelenti.

A húsvéti időszakban folyamatosan olvassuk az Apostolok cselekedeteit. Ennek során találkozunk Szent Péter apostollal, aki a templom kapujában meggyógyítja a béna koldust. A Jézusról való tanúságtétel miatt börtönbe vetik őt, ahonnan csodálatosan megszabadul, de az ige hirdetést ezek után sem hagyja abba, míg végül elkövetkezik vértanú halála. Szent István korábbi vértanúságával kapcsolatban pedig azt olvassuk, hogy a jeruzsálemi keresztények szétszóródtak, amely a kereszténység terjedésének előmozdítója lett. Esterházy János élete sem volt terméketlen, mivel sokak számára példakép lett. A politikai hatalmak azzal, hogy hamvait nem adták ki, meg akarták akadályozni a reá való emlékezést. Ez azonban nem sikerült. Jézus

halálára megdicsőülés következett, ugyanezt mondhatjuk el Esterházy Jánosról is, akinek boldoggá avatási perét elindították.

A boldoggá avatás feltétele, hogy az illető személy tisztelete meglévő legyen. Ugyanis ezzel a cselekménnyel anyaszentegyházunk azt akarja elérni, hogy erkölcsi példaképet mutasson fel hívei számára. Reméljük, hogy az üdvözültek sokkal többen vannak, mint a boldoggá vagy szentté avatottak, a példaképeket azonban ismernünk kell, ezért nevük nem merülhet feledésbe. Ez vonatkozik gr. Esterházy János hitvalló, népéért áldozatot hozó életére is. Mostani ünneplésünk is annak tanúja, hogy ő előttünk Krisztus követésében példaértékűvé vált.

Ámen.